

عنوان مقاله:

تحلیل همبندی سازوکار وقوع بارش های سنگین بهاره در شمال غرب ایران

محل انتشار:

فصلنامه مخاطرات محیط طبیعی، دوره 5، شماره 8 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 31

نویسندگان:

علی محمد خورشید دوست - دانشگاه تبریز

عباس مفیدی - دانشگاه فردوسی مشهد، گروه جغرافیا

علی اکبر رسولی - دانشگاه تبریز

کامل آزم - دانشگاه تبریز- دانشکده جغرافیا-گروه آب و هواشناسی

خلاصه مقاله:

هدف اصلی پژوهش حاضر تحلیل همبندی سازوکار حاکم بر وقوع بارش های سنگین بهاره در شمال غرب ایران می باشد. بدین جهت داده های بارش روزانه فصل بهار تعداد ۱۵ ایستگاه همدید در منطقه شمال غرب کشور برای یک دوره ۳۴ ساله (۱۹۸۱-۲۰۱۴) مورد استفاده قرار گرفت و با بهره گیری از شاخص صدک و لحاظ نمودن صدک ۹۵٪ به بالا، ۹۸ روز بارش سنگین و فراگیر شناسایی شد. به منظور تعیین الگوی همبندی با بهره گیری از داده های بازتحلیل شده NCEPNCAR، نقشه های مربوط به ارتفاع ژئوپتانسیل، فشار سطح دریا، خطوط جریان، تاوایی نسبی، شار رطوبت در ترازهای متفاوت به صورت ۶ ساعته تهیه شد و الگوی منطقه ای جریان و شرایط جوی حاکم از دو روز قبل از وقوع روز بارشی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. یافته ها بیانگر آن است که بارش های سنگین شمال غرب ایران در قالب الگوی همبندی قابل دسته بندی می باشند. در الگوی اول، علت اصلی وقوع بارش سنگین در منطقه، عبور چرخند یا سامانه کم فشار دینامیکی مهاجر و منطقه همگرایی و گردش چرخندی ناشی از آن است که عامل اصلی تزریق رطوبت به داخل این چرخندها، و چرخند مستقر بر روی دریای عرب می باشد. در الگوی دوم سامانه بندالی از نوع زوجی در تراز میانی وردسپهر با توقف حرکت سامانه های گردشی در تراز میانی و زیرین جو منجر به وقوع بارش سنگین شده است. در الگوی سوم یک مرکز کم فشار در تراز دریا مشاهده نمی گردد، اما یک مرکز گردش چرخندی بر روی منطقه شکل گرفته است.

کلمات کلیدی:

"بارش سنگین"، "تحلیل همدید"، "شمال غرب ایران"، "CHIRPS"

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1446214>

